

REKOMENDACIJOS DĖL MINIMALIŲ APLINKOS APSAUGOS KRITERIJŲ NUSTATYMO PIRKIMO DOKUMENTUOSE.

GALIMI ATITIKTJ ĮRODANTYS DOKUMENTAI

V I E Š Ū J Ū
P I R K I M Ū
T A R N Y B A

Atnaujinta 2024-02-01

Šios rekomendacijos nėra baigtinės, tai yra „gyvas“ dokumentas, todėl kviečiame visus rinkos dalyvius – tiek pirkimų vykdytojus, tiek tiekėjus – būti aktyviais ir dalintis savo įžvalgomis, patarimais, praktinėmis žiniomis, kokie, Jūsų nuomone, galėtų būti objektyvūs įrodymai nustatytiems minimaliems aplinkosauginiams reikalavimams be jau rekomendacijose nurodytų. Jūsų įžvalgos, patarimai, pastebėjimai laukiami el. paštu pasiulymai@vpt.lt

TURINYS

Bendroji informacija	3
Rekomendacijos dėl Tvarkos aprašo 2 priede nurodytų minimalių aplinkos apsaugos kriterijų nustatymo ir dėl galimų atitiktą įrodančių dokumentų	6
1. Rašymo, spausdinimo ir kopijavimo popierius	6
1 ¹ . Plonasis (higieninis) popierius	8
2. Pakuotės	9
3. Biuro įranga ir buitinė technika	10
4. Kompiuteriai, nešiojamieji kompiuteriai ir planšetės	12
5. Mobilieji telefonai	14
6. Televizoriai ir monitoriai	16
7. Baldai	18
8. Maisto produktai ir maitinimo paslaugos	21
9. Tekstilės gaminiai	24
10. M ₁ , M ₂ ir N ₁ kategorijų transporto priemonių įsigijimas, nuoma arba finansinė nuoma (lizingas)	27
11. M ₃ , N ₂ ir N ₃ kategorijų transporto priemonių įsigijimas, nuoma arba finansinė nuoma (lizingas)	28
12. Dirvožemio savybes gerinančios medžiagos	28
13. Drėkinimo sistemos	29
14. Želdinių ir želdynų priežiūros motorinė technika	30
15. Pastatų projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai	31
16. Mediena ir jos produktai	34
17. Dažai	36
18. Termoizoliacinės medžiagos	37
19. Gipso plokštės	38
20. Plytelės	40
21. Langai, stoglangiai ir išorinės įstiklintos durys	41
22. Elektros lempos	43
23. Patalpų apšvietimo projektavimo paslaugos	44
24. Vandens maišytuvai ir dušai	46
25. Vandens šildytuvai (<400 kW)	47
26. Kelių projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai	49
27. Kelio ženklai, ženklinimas ir triukšmo užtvaros	53
28. Gatvių apšvietimo įranga	55
29. Kelių eismo signalai	57
30. Elektra	58

Bendroji informacija

[Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo](#), patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 (toliau – Tvarkos aprašas), 4 punkte nustatyta, kad pirkimas laikomas žaliuoju, kai **rengiant technines specifikacijas, nustatant tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ar kvalifikacinės atrankos kriterijus, pasiūlymų vertinimo kriterijus, pirkimo sutarties vykdymo sąlygas ir (ar) kitus reikalavimus tiekėjams**, perkama prekė, paslauga arba darbas (toliau – produktas) tenkina bent vieną iš Tvarkos apraše nurodytų papunkčių (4.1, 4.2, 4.3, 4.4), juose nurodytais atvejais ir sąlygomis.

Tvarkos aprašo 1 priede 19-ai produktų grupių yra patvirtintas Produktų, kurių viešiesiems pirkimams ir pirkimams taikytini minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašas (toliau – produktų sąrašas):

Popierius ir jo gaminiai 	Pakuotės 	Biuro įranga ir buitinė technika 	Kompiuteriai ir planšetės 	Mobilieji telefonai
Televizoriai ir monitoriai 	Baldai 	Maisto produktai ir maitinimo paslaugos 	Tekstilės gaminiai 	Statybinės medžiagos
Viešųjų erdvių, želdynų ir želdinių priežiūra ir tvarkymas 	Pastatų projektavimo paslaugos ir statybos darbai 	M ir N kat. kelių transporto priemonės 	Vandens šildytuvai 	Vandens maišytuvai ir dušai
Kelių projektavimo paslaugos ir statybos darbai, kelio elementai 	Patalpų apšvietimas 	Elektra 	Kuras ir degalai* 	

*įsigalioja nuo 2024-07-01

*[Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. sausio 16 d. įsakymas Nr. D1-17¹](#)

Galimi atitiktį žaliojo pirkimo reikalavimams įrodantys dokumentai nurodyti Tvarkos aprašo III skyriaus „ATITIKTĮ ŽALIOJO PIRKIMO REIKALAVIMAMS ĮRODANTYS DOKUMENTAI“ 9 punkte (sąrašas nėra baigtinis), jeigu prie produktų minimalių aplinkos apsaugos kriterijų nenurodyta kitaip:

9.1. gamintojo ir (ar) tiekėjo techniniai dokumentai, gamintojo ir (ar) importuotojo, ir (ar) tiekėjo rašytinis patvirtinimas, saugos duomenų lapas, gamintojo bandymų ataskaita, protokolas, gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), aplinkosauginė produkto deklaracija, įrangos aprašymas, instrukcija ar skaičiavimai, pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, priemonių ir (ar) produktų, kurie bus naudojami atlikti paslaugą ar darbą, sąrašas ir dokumentai, įrodantys, kad priemonės ir (ar) produktai atitinka nustatytus reikalavimus, arba kiti lygiaverčiai įrodymai;

9.2. nepriklausomos šalies išduotas sertifikatas ar kitas lygiavertis dokumentas, kuriuo įrodoma atitiktis taikomiems standartams.

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/38c92560b46f11eea5a28c81c82193a8>

Kokių atitiktį įrodančių dokumentų pirkimo vykdytojas turėtų reikalauti iš tiekėjų, priklauso nuo to, koks yra perkamas objektas, kokius aplinkosauginius reikalavimus pirkimo dokumentuose nustatė pirkimo vykdytojas. Pirkimo vykdytojas pats sprendžia, kurie Tvarkos aprašo 9.1-9.2 papunkčiuose nurodyti dokumentai (arba kiti lygiaverčiai įrodymai) įrodo atitiktį aplinkosauginiams reikalavimams, atsižvelgdamas į konkretų pirkimo objektą ir jam nustatytus konkrečius reikalavimus. Lygiaverčiai įrodymai yra tokie, kurie iš esmės patvirtintų, kad tiekėjo siūlomi produktai atitinka pirkimo vykdytojo nurodytus aplinkosauginius reikalavimus taip, kaip juos įrodytų prašomi dokumentai. Lygiaverčiuose dokumentuose, kaip ir kituose įrodančiuose dokumentuose, neturėtų būti aprašytas tik faktas, jog produktas atitinka reikalavimus, bet turi būti pateikta detalesnė informacija, kad pirkimo vykdytojas galėtų įsitikinti, jog produktas atitinka nustatytus reikalavimus. Daugiau informacijos galite rasti DUK: [Kokie dokumentai, įrodantys atitiktį pirkimo dokumentuose nustatytiems aplinkosauginiams reikalavimams, galėtų būti laikytini lygiaverčiais dokumentais?](#)

Tvarkos aprašo 9 punkte nurodyta, kad kaip vienas iš galimų atitiktį žaliojo pirkimo reikalavimams įrodančių dokumentų gali būti **tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus)**. Norime atkreipti dėmesį, kad vien tik tiekėjo deklaracijos neturėtų pakakti norint įsitikinti, jog tiekėjas laikosi arba tiekėjo siūlomas produktas atitinka aplinkos apsaugos reikalavimus. Tiekėjo turėtų būti prašoma pateikti papildomus objektyvius įrodymus, pagrindžiančius deklaracijoje nurodytus teiginius, plačiau DUK: [Tais atvejais, kai yra įsigijamos prekės ar atitiktis aplinkosauginiams reikalavimams galėtų būti tik tiekėjo deklaracija?](#) Daugiau informacijos nagrinėjant tiekėjo deklaracijos patikimumą kaip atitikties įrodymą rasite [VPJ 39 str. 2 d. komentare](#).

Tvarkos aprašo III skyriaus „ATITIKTĮ ŽALIOJO PIRKIMO REIKALAVIMAMS ĮRODANTYS DOKUMENTAI“ 10 punkte yra nurodyti kiti lygiaverčiai aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių įrodymai, kurie gali būti priimami supaprastintų pirkimų atveju ir vykdant Viešųjų pirkimų įstatymo ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo prieduose nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimus:

10. Kiti lygiaverčiai aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių įrodymai gali būti tiekėjo taikomų aplinkos apsaugos vadybos priemonių aprašymas, atitinkantis visus šiuos reikalavimus:

10.1. apibrėžta įmonės ar įstaigos vadovybės patvirtinta aplinkos apsaugos politika ir atitiktis aplinkos apsaugos reikalavimams teikiant paslaugas ir vykdant darbus;

10.2. nustatyti reikšmingiausi aplinkos apsaugos aspektai, kuriems poveikį daro arba gali daryti įmonės ar įstaigos vykdoma veikla, ir šiuos aplinkos apsaugos aspektus reglamentuojantys teisės aktai;

10.3. nustatyti aplinkosauginiai tikslai, uždaviniai ir priemonės šiems tikslams pasiekti;

10.4. numatyta aplinkosauginių tikslų įgyvendinimo stebėseną – paskirti atsakingi asmenys, nustatyta jų atsakomybė, pareigos ir priemonių įgyvendinimo terminai;

10.5. parengtas aplinkosauginių ir avarinių situacijų valdymo planas;

10.6. vykdoma aplinkosauginio gerinimo veiklos kontrolė (pvz., parengiamos metinės ataskaitos, kurios pateikiamos ir pristatomos įmonės vadovybei).

01

Atitiktį įrodančių dokumentų pateikimo laikas priklauso nuo to, kurioje pirkimo dokumentų dalyje aplinkos apsaugos reikalavimai yra keliami. Atkreipiame papildomą dėmesį į Tvarkos aprašo 9¹ punkte nustatytą atvejį: **kai perkami pastatų statybos darbai** ir pirkimo dokumentuose yra numatyti įpareigojimai taikyti Tvarkos aprašo 2 priedo XIII–XVI skyriuose produktams nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, **atitiktį aplinkos apsaugos kriterijams pagrindžiančius dokumentus tiekėjas turi pateikti tų statybos darbų sutarties vykdymo metu.** Plačiau šiame DUK: [Jeigu pirkimo vykdytojas vykdydamas pirkimą kelia aplinkosauginius kriterijus, kuriuo metu \(teikiant pasiūlymą ar vykdant sutartį\) pirkimo vykdytojas turi prašyti, kad tiekėjas pateiktų atitiktį įrodančius dokumentus?](#)

02

Pirkimo vykdytojas, atsižvelgdamas į pirkimo objektą bei atlikto rinkos tyrimo ir (ar) rinkos konsultacijos rezultatus, pats priima sprendimą, kokius aplinkosauginius reikalavimus kelti, kaip gali būti įrodyta atitiktis keliamiems reikalavimams ir pateikia visą informaciją pirkimo dokumentuose.

03

Daugeliu atvejų aplinkosauginiai kriterijai (reikalavimai) turi tapti sutarties vykdymo sąlygomis. **Sutarties vykdymo metu pirkimo vykdytojas privalo prižiūrėti, kad tiekėjas šių reikalavimų laikytųsi vykdydamas sutartį.** Sutarties vykdymo metu, pirkimo vykdytojas, prieš priimdamas tiekėjo patiektas prekes, suteiktas paslaugas ar atliktus darbus, privalo įsitikinti ar patiektos prekės / suteiktos paslaugos / atlikti darbai atitinka pirkimo dokumentuose ir (ar) sudarytoje pirkimo sutartyje nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus. Atitinkamai, sutartyje turėtų būti nustatyta, kokio dydžio netesybos bus taikomos tiekėjui, jei jis aplinkosauginių reikalavimų nesilaikys ir nustačius, kad tiekėjas šių įsipareigojimų nesilaiko, taikyti jam sutartyje nustatyto dydžio netesybas.

04

Tvarkos aprašo 7¹ punkte numatyta: jeigu pirkimo vykdytojas įsivertina, kad nėra galimybės kuro ar degalų, atitinkančių Tvarkos aprašo 2 priedo XIX skyriuje nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, pritaikyti eksploatuojant turimą įrangą ar techniką, arba atlikęs planuojamo pirkimo rinkos tyrimą ar konsultaciją dėl kuro ar degalų, atitinkančių minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, nustato, jog šio kuro ar degalų rinkoje nėra, ar toks pirkimas būtų neracionalus ekonominiu požiūriu, jis gali vykdyti žaliąjį pirkimą vadovaudamasis kitu Tvarkos aprašo 4 punkto papunkčiu (-ais). **Ši nuostata įsigalios nuo 2024-07-01².**

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4B60A8C9678B/MkSKLjAaVF> (suvestinės redakcija nuo 2024-07-01)

Rekomendacijos dėl Tvarkos aprašo 2 priede nurodytų minimalių aplinkos apsaugos kriterijų nustatymo ir dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų

Vadovaujantis Tvarkos aprašo 6 punktu, kai įsigyjama produktų sąrašė esanti prekė, kuri turi būti tiekiamas ar perduodama antrinėje pakuotėje³, ji turi atitikti pakuotėms nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus (2 priedo II skyrius „Pakuotės“), nebent tai prieštarauja higienos normoms.

Jeigu pirkimo dokumentai nerengiami (pvz., mažos vertės neskelbiamas pirkimo atveju), tačiau sutartis bus sudaroma raštu, aplinkos apsaugos kriterijai turėtų būti nustatomi kaip sutarties vykdymo sąlygos.

MINIMALUS APLINKOS APSAUGOS KRITERIJUS	REKOMENDACIJA, KURIOJE PIRKIMO DOKUMENTŲ DALYJE GALĖTŲ BŪTI NUSTATOMAS REIKALAVIMAS	REKOMENDACIJOS DĖL GALIMŲ ATITIKTŲ ĮRODANČIŲ DOKUMENTŲ
I SKYRIUS. POPIERIUS IR JO GAMINIAI		
1. Rašymo, spausdinimo ir kopijavimo popierius		
1.1 gaminys turi būti pagamintas iš 100 proc. perdirbto popieriaus (naudoto popieriaus ir (ar) gamybos atliekų) plaušų arba ne mažiau kaip 30 proc. pirminės medienos plaušų, gautų iš miškų, sertifikuotų naudojant Forest Stewardship	Techninė specifikacija	a) Vokietijos ekologinis ženklas „Mėlynasis angelas“ (toliau – the Blue Angel), arba Europos Sąjungos ekologinis ženklas „Gėlė“ (toliau – European Ecolabel), arba Šiaurės šalių ekologinis ženklas „Gulbė“ (toliau – Nordic Swan) arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad gaminys yra pagamintas iš 100 % perdirbto popieriaus plaušų ar iš ne

³ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

<p>Council (toliau – FSC⁴) ar Miškų sertifikavimo sistemų pripažinimo programą (angl. Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes (toliau – PEFC⁵) arba lygiavertes miškų sertifikavimo sistemas, kita dalis – iš perdirbto popieriaus plaušų;</p>		<p>mažiau kaip 30 proc. pirminės medienos plaušų, gautų iš sertifikuotų miškų, arba</p> <p>b) FSC® arba PEFC sertifikatas, arba kito darnaus miškų ūkio standarto sertifikatas, kuris įrodytų, kad gaminys yra pagamintas iš ne mažiau kaip 30 proc. pirminės medienos plaušų, gautų iš sertifikuotų miškų, arba</p> <p>c) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba</p> <p>d) įrodymai apie medienos kilmę, kai taikoma medienos kilmės atsekimo sistema, apimanti visą gamybos grandinę nuo miško iki produkto (pagal kokybės vadybos sistemą LST EN ISO 9000, aplinkos apsaugos vadybos sistemą <i>LST EN ISO 14001</i> ar <i>EMAS</i>, ar kitą lygiavertę), arba</p> <p>e) dokumentai, įrodantys, kad medienos žaliava gauta iš tinkamai išaugintų miškų (miškotvarkos projektas, leidimas kirsti mišką), arba</p> <p>f) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>g) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • European Ecolabel, Nordic Swan ir the Blue Angel remiasi FSC/PEFC tvaraus miškų valdymo kriterijais. • Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengta informacija Tvarios miškininkystės sertifikavimas. FSC® IR PEFC sertifikatai. 		
<p>1.2. gaminys turi būti nebalintas arba balintas nenaudojant chloro dujų.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) The Blue Angel arba Nordic Swan, arba European Ecolabel ekologinis ženklas arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad gaminys yra nebalintas arba balintas nenaudojant chloro dujų, arba</p>

⁴ <https://fsc.org/en>

⁵ <https://www.pefc.org/>

		<p>b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba</p> <p>c) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
1¹. Plonasis (higieninis) popierius		
<p>1¹. Plonasis (higieninis) popierius: turi būti pagamintas iš 100 proc. perdirbto popieriaus (naudoto popieriaus ir (ar) gamybos atliekų) plaušų ir turi būti nebalintas arba balintas nenaudojant chloro dujų.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) The Blue Angel arba Nordic Swan, arba European Ecolabel ekologinis ženklas arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad gaminys yra pagamintas iš 100 % perdirbto popieriaus (naudoto popieriaus ir (ar) gamybos atliekų) plaušų ir yra nebalintas arba balintas nenaudojant chloro dujų, arba</p> <p>b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) įstaigos institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba</p> <p>c) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁶, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁷.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą)</p>

⁶ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁷ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

		ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.
II SKYRIUS. PAKUOTĖS		
2. Pakuotės		
2. Pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>.	Techninė specifikacija	<p>a) Tiekėjo ar gamintojo dokumentai, įrodantys, kad pakuotės yra homogeniškos ir (ar) atitinkamai paženklintos, arba</p> <p>b) dokumentai, pagrindžiantys atitiktį standartams, pagal kuriuos įrodoma, kad pakuočių medžiagos perdirbamos pvz., standartas LST EN 13432 „Pakuotė. Naudotų pakuočių, numatomų kompostuoti ir biologiškai skaidyti, reikalavimai.“, standartas Voluntary Standard for Repulping and Recycling Corrugated Fiberboard Treated to Improve Its Performance in the Presence of Water and Water Vapor, standartas RecyClass⁸ ar kitas lygiavertis standartas, arba</p> <p>c) Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje (https://aaa.lrv.lt/) skelbiamame atliekų tvarkytojų, turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, sąraše⁹ nurodytų atliekų perdirbėjų ar eksportuotojų dokumentai, pagrindžiantys, kad tokios pakuotės, tapusios atliekomis, gali būti perdirbamos, arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
Pastaba. Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengta informacija Pakuočių priskyrimas perdirbamoms / neperdirbamoms ¹⁰		

⁸ <https://recyclclass.eu/>

⁹ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/atlieku-tvarkytojai/atlieku-tvarkytojai-turintys-teise-israsyti-gaminiu-ir-ar-pakuociu-atlieku-sutvarkyma-irodancius-dokumentus>

¹⁰ <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/atlieku-politika/atliekos/pakuociu-priskyrimas-perdirbamoms-neperdirbamoms-neperdirbamu-pakuociu-apmokestinimas/pakuociu-priskyrimas-perdirbamoms-neperdirbamoms/>

III SKYRIUS. BIURO ĮRANGA IR BUITINĖ TECHNIKA

3. Biuro įranga ir buitinė technika

<p>3. prekės, kurios įtrauktos į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 <...> patvirtintą Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą, turi atitikti aukščiausio energinio efektyvumo klasę, (prieinamą Lietuvos rinkoje), <...>. Jeigu minėti reikalavimai prekėms netaikomi, prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>Dėl prekės energinio efektyvumo klasės:</p> <ol style="list-style-type: none"> Siūlomo (-ų) gaminio (-ių) galiojanti energijos vartojimo efektyvumo etiketė, suteikta pagal ES energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistemos reglamentą (ES) 2017/1369, arba gaminio informacijos lapas, įrodantis, kad siūlomo gaminio energijos vartojimo efektyvumo klasė yra ne žemesnė nei reikalaujama, arba kiti lygiaverčiai įrodymai. <p>Jeigu prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus:</p> <ol style="list-style-type: none"> gamintojo atitikties deklaracija, patvirtinanti, kad prekės atitinka Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nurodytus reikalavimus, arba gamintojo techniniai dokumentai, arba kiti lygiaverčiai įrodymai.
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje¹¹, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės,</p>	<ul style="list-style-type: none"> Techninė specifikacija arba Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p>

¹¹ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

<p>pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>¹².</p>		<p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas patiekdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
---	--	---

¹² Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

Pastabos:

- Nuo 2021 m. kovo mėn. vietoj anksčiau naudotų A + – D klasių pagal energijos vartojimo efektyvumo skalės sistemą naudojamos tik A–G klasės. Ši nauja sistema taikoma šioms gaminių grupėms: šaldytuvams; indaplovėms; skalbyklėms; televizoriams; elektros lemputėms ir šviestuvams (turi būti ženklinami pakeistos skalės etiketėmis nuo 2021 m. rugsėjo 1 d.)¹³.
Tai reiškia, kad, pavyzdžiui, A+++ ženklą turintis šaldytuvas nuo 2021 m. kovo gali būti priskirtas C kategorijai, nors jo energijos vartojimo efektyvumas toks pat kaip ir anksčiau, arba A++ indaplovė nuo 2021 m. kovo gali būti priskirta E kategorijai. Tiekėjai, prieš parduodami savo prietaisus Europos rinkoje, juos registruoja duomenų bazėje [EPREL](#). Pirkimo vykdytojai gaminių duomenų bazėje [EPREL](#) gali ieškoti energijos vartojimo efektyvumo etikečių ir gaminių informacijos lapų, kuriuose pateikiama informacija apie energijos vartojimo efektyvumo klasę. Svarbu pažymėti, kad taip pat yra produktų, kuriems dar taikomas ženklavimas A+++, A++ ir t.t., pvz., oro kondicionieriai, gartraukiai, patalpų šildytuvai, vandens šildytuvai ir kt.
- Pirkimo vykdytojui pirkimo dokumentuose rekomenduojama nurodyti kokią konkrečią aukščiausią energijos vartojimo efektyvumo klasę turi atitikti įsigijamos prekės pagal tuo metu rinkoje Lietuvos rinkoje prieinamas konkrečių prekių energetinio efektyvumo klases. Pirkimo vykdytojas turėtų įvertinti (atlikti rinkos tyrimą ir (ar) rinkos konsultaciją) ar Lietuvos rinkoje yra (nėra) prekių su aukščiausia energetine klase. Išaiškėjus, kad su aukščiausia (A) energetine klase Lietuvos rinkoje prekių nėra nes jos dar nėra gaminamos ar tiekiamos į rinką, konkrečiame pirkime aukščiausia energetinė klasė turėtų būti nustatoma tokia, kokia tuo metu Lietuvos rinkoje prieinama. Pavyzdžiui, jei nustatoma, kad Lietuvos rinkoje viešai prieinami yra monitoriai, kurių aukščiausia energetinė klasė yra C, tokiu atveju ir pirkimo dokumentuose rekomenduotina nurodyti, kad tiekėjo siūlomas monitorius turi būti ne žemesnės nei C energetinės klasės.
- Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos [informaciniu pranešimu apie energijos efektyvumo ženklavimą](#).
- [Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakyme Nr. 1-154 „Dėl Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašo patvirtinimo“](#) prie prekės pavadinimo yra nurodyti Europos Komisijos priimti ekologinį projektavimą reglamentuojantys teisės aktai.

IV SKYRIUS. KOMPIUTERIAI IR PLANŠETĖS**4. Kompiuteriai, nešiojamieji kompiuteriai ir planšetės**

4.1 prekės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 <...> patvirtintą Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi	Techninė specifikacija	Prekės turi atitikti 2013 m. birželio 26 d. Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 617/2013 dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus: a) gamintojo atitikties deklaracija, patvirtinanti, kad prekės
--	------------------------	---

¹³ https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/labels-markings/energy-labels/index_lt.htm

<p>energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą, turi atitikti aukščiausio energinio efektyvumo klasę, (prieinamą Lietuvos rinkoje), <...>. Jeigu minėti reikalavimai prekėms netaikomi, prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus.</p>		<p>atitinka Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nurodytus reikalavimus, arba</p> <p>b) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Papildomai žr. 3.1 Biuro įranga ir būtinė technika skiltį „Pastabos“. • Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos informaciniu pranešimu apie energijos efektyvumo ženklimą. 		
<p>4.2. įranga turi turėti bent vieną standartinį USB C™ tipo lizdą (priedą), <...>;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Tiekėjas turi pateikti kiekvieno teikiamo modelio gaminio naudojimo vadovą, o jame turi būti pateiktas prietaiso išskaidytasis brėžinys, kuriame būtų nurodyti naudojamų jungčių tipai arba pateikta informacija apie įrenginyje naudojamus jungčių tipus, arba</p> <p>b) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>c) atitinkamas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas). Atitinkamu I tipo ekologiniu ženklu paženklinta ir nurodytus reikalavimus atitinkanti įranga bus laikoma atitinkančia šį kriterijų (pavyzdžiui „TCO Certified 8“ ženklu užtikrinama, kad būtų naudojama bent viena C tipo USB jungtis), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>4.3. baterijų turinčių produktų bandymais nustatyta baterijos būklė po 300 ciklų turi būti ≥ 80 proc. <...></p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba</p> <p>b) I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas). I tipo ekologiniu ženklu paženklinti ir nurodytą reikalavimą atitinkantys gaminiai bus laikomi atitinkančiais šį kriterijų, arba</p> <p>a) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>

<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje¹⁴, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamaisiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>¹⁵.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekes (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastaba. 4.3 papunkčio kriterijus papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už aukštesnių parametru produktą: nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų „baterijos būklė po 300 ciklų turi būti ≥ 80 proc.“, papildomi balai gali būti suteikiami už geresnių savybių bateriją nei nustatytas privalomas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus (pvz. nustačius pasiūlymo vertinimo kriterijų „[X] balų bus skiriama, jei baterijos būklė po 300 ciklų yra ≥ 90 proc.“ ar [X] balų bus skiriama, jei baterijos būklė yra didesnė nei 500 ciklų (išlaikant ≥ 80 %) ir pan.).</p>		
<p>V SKYRIUS. MOBILIEJI TELEFONAI</p>		
<p>5. Mobilieji telefonai</p>		
<p>5.1. produktui pagaminti naudojamose spausdintinėse plokštėse neturi būti pavojingų cheminių medžiagų, <...>;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai, arba b) gamintojo ar tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus) arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>

¹⁴ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinii vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

¹⁵ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

5.2. Neteko galios nuo 2024-02-01 ¹⁶ .		
5.3. produktų bandymais nustatyta baterijos būklė po 300 ciklų turi būti ≥ 80 proc. <...>;	Techninė specifikacija	<p>a) Pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba</p> <p>b) I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas). I tipo ekologiniu ženklu paženklinti ir nurodytą reikalavimą atitinkantys gaminiai bus laikomi atitinkančiais šį kriterijų, arba</p> <p>c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Pastaba. 5.3. papunkčio reikalavimas papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už aukštesnių parametrų produktą: nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų „baterijos būklė po 300 ciklų turi būti ≥ 80 proc.“, papildomi balai gali būti suteikiami už geresnių savybių bateriją nei nustatytas privalomas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus (pvz. nustačius pasiūlymo vertinimo kriterijų „[X] balų bus skiriama, jei baterijos būklė po 300 ciklų yra ≥ 90 proc.“ ar [X] balų bus skiriama, jei baterijos būklė yra didesnė nei 500 ciklų (išlaikant ≥ 80 %) ir pan.).</p>		
5.4 įrangos plastikinėse dalyse, kurių masė didesnė kaip 5 g, turi būti mažai halogenintų medžiagų. Kiekvienoje plastikinėje prietaiso dalyje turi būti mažiau kaip 1 000 ppm <...> bromo ir mažiau kaip 1 000 ppm <...> chloro.	Techninė specifikacija	<p>a) Pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba</p> <p>b) I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), įrodantis atitiktį nustatytam reikalavimui. Atitinkamu I tipo ekologiniu ženklu paženklinti ir nurodytą reikalavimą atitinkantys gaminiai bus laikomi atitinkančiais šį kriterijų, arba</p> <p>c) gamintojo ar tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje ¹⁷ , antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal	<ul style="list-style-type: none"> Techninė specifikacija arba 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus</p>

¹⁶ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4B60A8C9678B/kEvUOFYapq>

¹⁷ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

<p>Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>¹⁸.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekes (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>VI SKYRIUS. TELEVIZORIAI IR MONITORIAI</p>		
<p>6. Televizoriai ir monitoriai</p>		
<p>6.1. prekės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 <...> patvirtintą Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą, turi atitikti aukščiausio energinio efektyvumo klasę, (prieinamą Lietuvos rinkoje), <...>. Jeigu minėti reikalavimai prekėms netaikomi, prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>Dėl prekės energinio efektyvumo klasės:</p> <ol style="list-style-type: none"> Siūlomo (-ų) gaminio (-ių) galiojanti energijos vartojimo efektyvumo etiketė, suteikta pagal ES energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemos reglamentą (ES) 2017/1369, arba gaminio informacijos lapas, įrodantis, kad siūlomo gaminio energijos vartojimo efektyvumo klasė yra ne žemesnė nei reikalaujama, arba kiti lygiaverčiai įrodymai. <p>Jeigu prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus:</p> <ol style="list-style-type: none"> gamintojo atitikties deklaracija, patvirtinanti, kad prekės

¹⁸ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

		<p>atitinka Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nurodytus reikalavimus, arba</p> <p>b) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Papildomai žr. 3.1 Biuro įranga ir būtinė technika skiltį „Pastabos“. • Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos informaciniu pranešimu apie energijos efektyvumo ženklimą. 		
6.2. produkte neturi būti gyvsidabrio;	Techninė specifikacija	<p>a) Ekologinis ženklas the Blue Angel arba Nordic Swan, arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad produkte nėra gyvsidabrio arba</p> <p>b) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>c) gamintojo ar tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
6.3. plastikinėse detalėse neturi būti naudojamos cheminės medžiagos, klasifikuojamos priskiriant bet kurią iš nurodytų pavojingumo frazų pagal <...>.	Techninė specifikacija	<p>a) Ekologinis ženklas European Ecolabel arba the Blue Angel, arba Nordic Swan, arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad plastikinėse detalėse nenaudojamos nurodytos cheminės medžiagos, arba</p> <p>b) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>c) gamintojo ar tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje ¹⁹ , antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p>

¹⁹ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...> ²⁰ .		<p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
VII SKYRIUS. BALDAI		
7. Baldai		
7.1. ne mažiau kaip 80 proc. balduose naudojamos medienos, medienos medžiagų ir gaminių turi būti iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ²¹ ar PEFC ²² miškų sertifikavimo sistemas arba lygiavertes sertifikavimo sistemas;	Techninė specifikacija	<ul style="list-style-type: none"> a) FSC[®] 100 arba PEFC, arba kitas darnaus miškų ūkio standarto sertifikatas, arba b) Pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.
7.2. visos plastikinės dalys, kurių masė ≥ 50 g, turi būti paženklintos kaip tinkamos perdirbti pagal LST EN ISO 11469 <...>;	Techninė specifikacija	<ul style="list-style-type: none"> a) Ekologinis ženklas Nordic Swan arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad visos plastikinės dalys, kurių masė ≥ 50 g, yra paženklintos kaip tinkamos perdirbti pagal nurodytą standartą, arba b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba c) gamintojo techniniai dokumentai, arba d) saugos duomenų lapas, arba

²⁰ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

²¹ <https://fsc.org/en>

²² <https://www.pefc.org/>

		e) kiti lygiaverčiai įrodymai.
7.3. jei baldo kamšalo sudėtyje naudojamos sintetinės poliesterio medžiagos, jų sudėtyje turi būti dalis perdirbtų medžiagų;	Techninė specifikacija	a) Gamintojo techniniai dokumentai, kuriuose būtų nurodyta perdirbtų medžiagų dalis, arba b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba c) gamintojo ar tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba d) kiti lygiaverčiai įrodymai.
7.4. paviršiams dengti naudojamuose produktuose: 7.4.1. neturi būti pavojingų cheminių medžiagų, klasifikuojamų priskiriant bet kurią iš nurodytų pavojingumo frazę pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008: <...>; 7.4.2. neturi būti daugiau kaip 5 proc. masės lakiųjų organinių junginių (LOJ); 7.4.3. neturi būti chromo (VI) junginių; 7.4.4. formaldehido išmetamieji teršalai neturi viršyti 0,05 ppm.	Techninė specifikacija	a) Ekologinis ženklas European Ecolabel arba Nordic Swan, arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad paviršiams naudojamuose produktuose nėra/neviršija reikalavime nurodytų medžiagų, arba b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba c) gamintojo techniniai dokumentai, arba d) saugos duomenų lapas, arba e) gamintojo ar tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba f) kiti lygiaverčiai įrodymai.
Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje ²³ , antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės,	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.

²³ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

<p>pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>²⁴.</p>		<p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> 7.1 papunkčio kriterijus papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už siūlomą aukštesnių parametrų produktą: nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų „ne mažiau kaip 80 proc. balduose naudojamos medienos, medienos medžiagų ir gaminių turi būti iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ar PEFC miškų sertifikavimo sistemas <...>“, papildomi balai galėtų būti suteikiami už didesnę baldų sudėtyje esančios sertifikuotos medienos dalį nei nustatytas privalomas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus (pvz., nustačius pasiūlymų vertinimo kriterijų „[X] balų skiriama, jei 100 proc. balduose naudojamos medienos, medienos medžiagų ir gaminių yra iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ar PEFC miškų sertifikavimo sistemas arba lygiavertės sertifikavimo sistemas “ ar pan.). Taikant 7.3 papunkčio reikalavimą: <ul style="list-style-type: none"> pirkimo vykdytojas gali nurodyti privalomą minimalią perdirbtų medžiagų dalį. jis papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus, kurie būtų skiriami už pirkimo vykdytojo pageidaujamą didesnę sintetinėje poliesterio medžiagoje esančią perdirbtų medžiagų dalį, nei pirkimo vykdytojo nustatyta privaloma minimali perdirbtų medžiagų dalis. Jeigu perkamos prekės, kurias tiekėjas dar turės pagaminti, tuomet rekomenduojama atitiktį minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams vertinti sutarties vykdymo metu (pasiūlymo teikimo metu pateikiama tiekėjo deklaracija, o konkretūs įrodantys dokumentai – sutarties vykdymo metu). Jeigu perkamos prekės, kurių nereikia gaminti pagal perkančiosios organizacijos poreikius, tuomet atitiktis minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams turi būti vertinama pasiūlymų vertinimo metu. Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengta informacija Tvarios miškininkystės sertifikavimas. FSC® IR PEFC sertifikatai. 		

²⁴ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

VIII SKYRIUS. MAISTO PRODUKTAI IR MAITINIMO PASLAUGOS

8. Maisto produktai ir maitinimo paslaugos

8.1. ne mažiau kaip 30 proc. perkamų maisto produktų (išskyrus maisto produktus skirtus gyvūnams) kiekio (kilogramais, litrais, vienetais) turi atitikti **bent vieną** iš šių minimalių aplinkos apsaugos kriterijų:

8.1.1. produktai turi turėti ekologiškam produktui išduotą sertifikatą <...>;	Techninė specifikacija	a) Galiojantys ekologinės gamybos sertifikatai maisto produktams arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.
---	------------------------	---

Pastaba. Ekologinę gamybą vykdančių veiklos vykdytojų, galiojančius sertifikatus galite surasti bendroje Europos Sąjungos (ES) elektroninėje sistemoje [TRACES](#)²⁵.

8.1.2. produktai turi atitikti <...> reikalavimus ir jiems suteikta saugoma geografinė nuoroda ir (ar) saugoma kilmės vietos nuoroda, ir (ar) garantuoto tradicinio gaminio nuoroda <...>;	Techninė specifikacija	a) Galiojanti saugomos kilmės vietos nuoroda (SKVN), ir (ar) saugoma geografinė nuoroda (SGN), ir (ar) garantuoto tradicinio gaminio (GTG) nuoroda. Tiekėjas prie kiekvieno siūlomo maisto produkto, kuriam taikomas šis reikalavimas turi nurodyti „Siūlomo produkto gamintoją ir produkto pavadinimą arba gamintojui suteiktą veterinarinio patvirtinimo ar registravimo numerį“. Jeigu produktas registruotas ES geografinių nuorodų registro duomenų bazėje eAmbrosia ²⁶ – pateikiama dokumento ištrauka iš šio registro. Pirkimo vykdytojas apie produktus duomenis patikrina: ES geografinių nuorodų registro duomenų bazėje eAmbrosia ²⁷ ir https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/tsg b) arba kiti lygiaverčiai įrodymai.
--	------------------------	--

²⁵ <https://webgate.ec.europa.eu/tracesnt/directory/publication/organic-operator/index#!?sort=-issuedOn&countryCode=IE&showAdvancedSearch>

²⁶ <https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/>. Duomenų bazėje pateikiama informacija tiek apie ES šalių, tiek ne ES šalių produkciją.

²⁷ <https://ec.europa.eu/agriculture/eambrosia/geographical-indications-register/>. Duomenų bazėje pateikiama informacija tiek apie ES šalių, tiek ne ES šalių produkciją.

<p>8.1.3. produktai turi būti sertifikuoti ženklų „Kokybė“, kaip numatyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 3D-351 „Dėl Nacionalinės maisto kokybės sistemos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ (toliau – NKP), ar <...>;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Galiojantys Nacionalinės maisto kokybės (NKP) gamintojų sertifikatai, skelbiami sertifikavimo įstaigų interneto svetainėse (pvz., Ecolux²⁸, EKOagros²⁹) arba</p> <p>b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>8.2. teikiant maitinimo paslaugas naudojami maisto produktai turi atitikti minimalius aplinkos apsaugos kriterijus nustatytus maisto produktams pagal 8.1 papunktį.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja, kad teikiant maitinimo paslaugas ne mažiau kaip 30 proc. naudojamų maisto produktų kiekio (kilogramais, litrais, vienetais) atitiks minimalius aplinkos apsaugos kriterijus nustatytus maisto produktams pagal 8.1 papunktį, tokiu atveju įrodantys dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu turi užtikrinti tinkamą šios sąlygos įgyvendinimo priežiūrą, t. y. sutartyje nustatyti tikrinimo ir kontrolės mechanizmą – įsitikinti, kad tiekėjas, teikdamas maitinimo paslaugas naudoja maisto produktus, atitinkančius minimalius aplinkos apsaugos kriterijus nustatytus maisto produktams pagal 8.1 papunktį. Sutartyje galėtų būti nurodyta, pavyzdžiui, „Tiekėjas įsipareigoja, kad paslaugų teikimui naudojami maisto produktai, atitinka techninėje specifikacijoje joms nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus. Visi maisto produktai iki maitinimo paslaugų teikimo pradžios turi būti suderinti su pirkimo vykdytoju. Tiekėjas pirkimo</p>

²⁸ <https://ecolux.lt/sertifikatu-sarasas/>

²⁹ <https://www.ekoagros.lt/lt/certificates>

		<p>vykdytojui pateikia numatomų panaudoti aplinkos apsaugos kriterijus atitinkančių maisto produktų sąrašą ir jų kiekį, kuris turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. nuo ketinamų panaudoti maisto produktų kiekio (kilogramais, litrais, vienetais) bei tų maisto produktų sertifikatus, registrų duomenų bazių duomenis ar kitus dokumentus.“ (žr. VIII skyriaus. „Maisto produktai ir maitinimo paslaugos“ skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje³⁰, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>³¹.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas patiekdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dėl 8.1. papunkčio reikalavimo, kai perkami maisto produktai: 		

³⁰ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekiniių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

³¹ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

- Jei pirkimo vykdytojas pats nurodo konkrečius maisto produktus (pvz., pienas, varškė ir pan.) ir jų kiekį, kuris turi atitikti bent vieną iš 8.1.1–8.1.3 papunkčių reikalavimų, tokiu atveju, tiekėjas turi pateikti įrodymus, nurodytus aukščiau prie kiekvieno 8.1.1–8.1.3 papunkčio reikalavimo.
- Jeigu pirkimo vykdytojas iš pirkimo dokumentuose pateikto maisto produktų sąrašo leidžia tiekėjams patiems pasirinkti ir nurodyti, kuriuos konkrečius maisto produktus ir jų kiekį (kuris turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. perkamų maisto produktų kiekio) tiekėjas siūlo kaip atitinkančius bent vieną iš 8.1.1–8.1.3 papunkčių reikalavimų, tokiu atveju tiekėjas turi pateikti:
 - a) maisto produktų sąrašą ir jų kiekį, kuris turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. perkamų maisto produktų kiekio;
 - b) įrodymus, kurie nurodyti aukščiau prie kiekvieno 8.1.1–8.1.3 papunkčio reikalavimo.
- Ypatingai svarbu, kad sutarties vykdymo metu pirkimo vykdytojas prižiūrėtų, jog tiekėjas nustatytų reikalavimų laikytusi tiekdamas maisto produktus. Sutartyje turi būti numatyta, kad sutarties vykdymo metu tiekėjas turi pateikti dokumentus (pvz., atitinkamus sertifikatus, ar informaciją važtaraštyje, sąskaitoje ir pan.), įrodančius, kad pristatomi maisto produktai atitinka nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus.
- 8.1 papunkčio kriterijus papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už didesnę nei nustatyta perkamų produktų kiekį: pvz., nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų, kad „pagal 8.1.1–8.1.3 papunkčiuose nurodytus kriterijus perkamas produktų kiekis turi sudaryti ne mažiau kaip 30 proc. perkamų maisto produktų kiekio (kilogramais, litrais, vienetais)“, papildomi balai gali būti suteikiami už didesnę nustatytus kriterijus atitinkančių perkamų produktų kiekį (pvz. nustačius pasiūlymo vertinimo kriterijų „pagal nustatytus kriterijus perkamas produktų kiekis turi sudaryti ne mažiau kaip **50 proc.** perkamų maisto produktų kiekio (kilogramais, litrais, vienetais)“ ar pan.).
- Naudinga susipažinti su Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – Tarnyba) parengtu pranešimu [Maisto produktų žalieji pirkimai. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymas](#), kuriame pateikiami pavyzdžiai dėl 30 proc. perkamų maisto produktų kiekio (kilogramais, litrais, vienetais) taikymo ir skaičiavimo.
- Be privalomų minimalių aplinkos apsaugos kriterijų pirkimo vykdytojui nutarus taikyti ir papildomus aplinkos apsaugos reikalavimus maitinimo paslaugoms, gali būti naudinga susipažinti su [Aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos kriterijų rekomendacijomis maitinimo paslaugoms](#)³².

IX SKYRIUS. TEKSTILĖS GAMINIAI

9. Tekstilės gaminiai

9.1. minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai **tekstilės gaminiams, kurių bent 80 proc. masės sudaro austi, neausti arba megzti tekstilės pluoštai:**

³² [https://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/Rekomendacijos_%C5%BEaliesiems_pirkimams-MAITINIMO-PASLAUGOS\(1\).pdf](https://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/Rekomendacijos_%C5%BEaliesiems_pirkimams-MAITINIMO-PASLAUGOS(1).pdf)

9.1.1. tekstilės pluoštuose neturi būti cheminių medžiagų, pripažintų didelį susirūpinimą keliančiomis cheminėmis medžiagomis <...> jeigu jų koncentracija produkte didesnė kaip 0,1 proc. pagal masę;	Techninė specifikacija	a) Pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba b) gamintojo techniniai dokumentai, arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.
9.1.2. tekstilės pluoštuose negali būti šių medžiagų: <...>;	Techninė specifikacija	a) Pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.
9.2. minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai taikomi tekstilės gaminiams, kuriuose:		
9.2.1. naudojamas poliesterio pluoštas turi būti 100 proc. pagamintas iš perdirbtų atliekų;	Techninė specifikacija	a) Dokumentai, pagrindžiantys, kad naudojamas poliesterio pluoštas yra 100 proc. pagamintas iš perdirbtų atliekų (pvz. GRC (angl. Global Recycling Standard) sertifikatas)), b) žaliavos ar medžiagos įsigijimo dokumentai, arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai
9.2.2. naudojamas medvilnės pluoštas turi atitikti bent vieną iš šių minimalių aplinkos apsaugos kriterijų: 9.2.2.1. sudarytas iš ne mažiau kaip 20 proc. organiškai išgautos medvilnės <...>; 9.2.2.2. sudarytas iš ne mažiau kaip 10 proc. perdirbtos medvilnės pluošto;	Techninė specifikacija	a) Produktas turintis Global Organic Textile Standard (GOTS) ³³ sertifikatą, arba „Organic Content Standard“ (OCS) 100 ³⁴ sertifikatą, arba OCS banded ³⁵ sertifikatą, arba kitą ekologinį ženklą, kuris įrodytų atitiktį nustatytam reikalavimui; b) organiškai išgautos medvilnės, perdirbtos medvilnės pluošto, pluoštinių kanapių, dilgėlių ar linų pluošto įsigijimo dokumentai, arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.

³³ GOTS sertifikuotą tekstilę sudaro minimali ekologinės gamybos tekstilės pluoštų dalis, nurodyta etiketėje. GOTS ženklu pažymėtame tekstilės gaminyje yra ne mažiau kaip 70 proc. sertifikuotų ekologiškų pluoštų, o ženklu „ekologiškas“ pažymėtame gaminyje yra ne mažiau kaip 95 proc. sertifikuotų ekologiškų pluoštų. Plačiau <https://global-standard.org/the-standard/gots-key-features/organic-fibres>.

³⁴ Pagal šį standartą tikrinama, ar galutiniame gaminyje yra ekologiškų medžiagų ir koks jų kiekis. OCS 100 sertifikatas rodo, kad produkto sudėtyje yra 95-100 proc. organinių medžiagų. Plačiau, <https://textilernd.com/what-is-organic-cotton-what-is-ocs-ocs-certification/>

³⁵ Pagal šį standartą tikrinama, ar galutiniame gaminyje yra ekologiškų medžiagų ir koks jų kiekis. OCS banded sertifikatas rodo, kad produkto sudėtyje yra nuo 5 proc. iki 99 proc. organinių medžiagų. Plačiau <https://textilernd.com/what-is-organic-cotton-what-is-ocs-ocs-certification/>

9.2.2.3. sudarytas iš ne mažiau kaip 10 proc. pluoštinių kanapių, dilgėlių ar linų pluošto.		
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje³⁶, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>³⁷.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perkant tekstilės gaminius, kuriuose naudojamas medvilnės pluoštas (9.2.2 papunkčio reikalavimas), papildomi balai gali būti skiriami už didesnę nei 9.2.2.1.- 9.2.2.3 papunkčiuose nustatytą organiškai išgautos medvilnės, ir (ar) perdirbtos medvilnės, ir (ar) pluoštinių kanapių, ir (ar) dilgėlių, ir (ar) linų pluošto dalį galutiniame tekstilės gaminyje (pvz., nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų, kad „tekstilės gaminiuose naudojamas medvilnės pluoštas turi būti sudarytas iš ne mažiau kaip 20 proc. organiškai išgautos medvilnės <...>, papildomi balai galėtų būti suteikiami už didesnę dalį tekstilės gaminiuose naudojamo organiškai išgautos medvilnės pluošto, nei nustatyta techninėje specifikacijoje). • Jeigu perkamos prekės (pvz. darbo rūbai ar kt.), kurias tiekėjas dar turės pagaminti, tuomet rekomenduojama atitiktį minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams vertinti sutarties vykdymo metu, t.y.: 		

³⁶ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

³⁷ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

- pasiūlymų vertinimo metu, jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja, kad galutinis tekstilės gaminytis atitiks pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, tuomet papildomi dokumentai šiame etape nėra teikiami;
- sutarties vykdymo metu – sutartyje turi būti numatyta, kad sutarties vykdymo metu tiekėjas turi pateikti dokumentus, įrodančius, kad galutinis tekstilės gaminytis atitinka nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus. Taip pat rekomenduojama sutartyje numatyti, kad pirkimo vykdytojas turi teisę atlikti tekstilės gaminių patikros bandymus. Jei tokių bandymų rezultatai rodo, kad tekstilės gaminiai neatitinka minimalių aplinkos apsaugos kriterijų, pirkimo vykdytojas turi spręsti dėl sutartyje numatytų sankcijų taikymo ir/ar sutarties nutraukimo. Papildomai sutartyje gali būti įtrauktos sąlygos, numatančias, kad jei po atliktų bandymų tekstilės gaminytis atitinka minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, bandymų išlaidas padengia pirkimo vykdytojas, tačiau jei po bandymų tekstilės gaminytis neatitinka minimalių aplinkos apsaugos kriterijų, šias išlaidas turi padengti tiekėjas.
- Jeigu perkami tekstilės gaminiai, kurių nereikia gaminti pagal pirkimo vykdytojo poreikius, tuomet atitiktis minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams turėtų būti vertinama pasiūlymų vertinimo metu.
- Naudinga susipažinti su Tarnybos parengtu pranešimu [Tekstilės gaminių žalieji pirkimai. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymas.](#)

X SKYRIUS. M IR N KATEGORIJŲ KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖS

10. M₁, M₂ ir N₁ kategorijų transporto priemonių įsigijimas, nuoma arba finansinė nuoma (lizingas)

10.1. transporto priemonė turi atitikti bent vieną iš šių minimalių aplinkos apsaugos kriterijų:

<p>10.1.1. atliekant pirkimus Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais <...>, perkama transporto priemonė suprantama kaip apibrėžta Alternatyviųjų degalų įstatymo 2 straipsnio 23 ir (ar) 36 dalyse, <...>;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai (transporto priemonės tipo patvirtinimo dokumentai) arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>10.1.2. kitais pirkimų atvejais transporto priemonė turi atitikti 10.1.1 papunkčio reikalavimus arba šiuos reikalavimus, išskyrus Alternatyviųjų degalų įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje nurodytas transporto priemones: 10.1.2.1. transporto priemonės išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis, <...> M1</p>		

<p>kategorijos transporto priemonėms neturi viršyti 95 g/km, M2 ir N1 kategorijos transporto priemonėms neturi viršyti 147 g/km; 10.1.2.2. realiomis važiavimo sąlygomis transporto priemonės išmetamų teršalų kiekis neviršija 80 procentų ribinės vertės <...>.</p>		
<p>11. M₃, N₂ ir N₃ kategorijų transporto priemonių įsigijimas, nuoma arba finansinė nuoma (lizingas)</p>		
<p>11.1. transporto priemonė atitinka vieną iš šių minimalių aplinkos apsaugos kriterijų:</p>		
<p>11.1.1. atliekant pirkimus Alternatyviųjų degalų įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais <...>, perkama transporto priemonė suprantama kaip apibrėžta Alternatyviųjų degalų įstatymo 2 straipsnio 23 ir (ar) 36 dalyse, <...>;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai (transporto priemonės tipo patvirtinimo dokumentai) arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>11.1.2. kitais pirkimų atvejais transporto priemonė turi atitikti 11.1.1 papunkčio reikalavimus arba atitikti ne mažesnį kaip „Euro 6“ teršalų išmetimo standartą, <...>.</p>		
<p>XI SKYRIUS. VIEŠŪJŲ ERDVIŲ, ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ PRIEŽIŪRA IR TVARKYMAS</p>		
<p>12. Dirvožemio savybes gerinančios medžiagos</p>		
<p>12. <...>: trąšos ir dirvožemį gerinančios priemonės turi būti įsigyjamoms pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos patvirtintą trąšų ir dirvožemio gerinimo priemonių, tinkamų naudoti ekologinėje gamyboje, sąrašą, paskelbtą Valstybinės augalininkystės tarnybos interneto svetainėje www.vatzum.lt.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Galiojantis Valstybinės augalininkystės tarnybos išduotas trąšos ir (ar) dirvožemio gerinimo priemonės tinkamumo naudoti ekologinėje gamyboje patvirtinimas, arba kitos ES valstybės atsakingos institucijos išduotas trąšos ir (ar) dirvožemio gerinimo priemonės tinkamumo naudoti ekologinėje gamyboje patvirtinimas paskelbtas Valstybinės augalininkystės tarnybos interneto svetainėje www.vatzum.lt Trašų maistingųjų/maisto medžiagų ir dirvožemio gerinimo</p>

		<p>priemonių, tinkamų naudoti ekologinėje gamyboje, sąrašė arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje³⁸, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>³⁹.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>13. Drėkinimo sistemos</p>		
<p>13. <...> drėkinimo sistemoje turi būti reguliuojamas paskirstomo vandens kiekis, įdiegtas laikmatis ir dirvos drėgnumą matuojantis prietaisas <...>.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Techniniai dokumentai arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>

³⁸ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

³⁹ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo priedo II skyriaus 2 punktą.

<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁴⁰, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamaisiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁴¹.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekes (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>14. Želdinių ir želdynų priežiūros motorinė technika</p>		
<p>14.1. technika turinti vidaus degimo variklį ar elektros variklį turi atitikti bent vieną iš šių minimalių aplinkos apsaugos kriterijų:</p>		
<p>14.1.1. ne mažesni kaip „Euro 6“ standartą, <...>; 14.1.2. standartą „Euro VI“, <...>; 14.1.3. V etapo variklių tipo reikalavimus, <...>;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai (motorinės technikos tipo patvirtinimo dokumentai), arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>14.1.4. akumuliatoriumi ar elektra varoma technika, kuri neišmeta teršalų.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai (technikos tipo patvirtinimo dokumentai) arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>

⁴⁰ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinį vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁴¹ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁴², antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁴³.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jeigu tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekes (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktų įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
--	--	--

XII SKYRIUS. PASTATŲ PROJEKTAVIMO PASLAUGOS IR STATYBOS DARBAI

15. Pastatų projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai

<p>15.1. kai perkamos pastatų projektavimo paslaugos, projekte turi būti numatyta, kad statyboje naudojamos statybinės medžiagos atitiktų minimalius aplinkos apsaugos kriterijus (XIII skyrius „Statybinės medžiagos“) ir kad kiti su pastato projektu susiję produktai atitiktų jiems taikomus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus (XIV skyrius „Patalpų apšvietimas“; XV skyrius</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>PROJEKTAVIMO PASLAUGOS:</p> <p>Pasiūlymų vertinimo metu:</p> <p>Tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja, kad projekte bus numatyta, kad statyboje naudojamos statybinės medžiagos ir kiti su pastato projektu susiję produktai (jei taikoma), atitiktų minimalius aplinkos apsaugos kriterijus nurodytus XIII–XVI skyriuose, todėl papildomi dokumentai šiame etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu:</p>
---	---	---

⁴² Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinii vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁴³ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

<p>„Vandens maišytuvai ir dušai“; XVI skyrius „Vandens šildytuvai“);</p>		<p>Pirkimo vykdytojas prieš priimdamas suteiktas paslaugas (t.y. projektą) turi įsitikinti ar parengtame projekte yra numatyta, kad statyboje naudojamos statybinės medžiagos ir kiti su pastato projektu susiję produktai (jei taikoma), turi atitikti minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, nurodytus XIII–XVI skyriuose.</p> <p>KAI PERKAMI STATYBOS DARBAI PAGAL PARENGTĄ PROJEKTĄ: Vadovaujantis Tvarkos aprašo 9¹ p., kai perkant pastatų statybos darbus taikomi Tvarkos aprašo 2 priedo XIII–XVI skyriuose produktams nustatyti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, atitiktį aplinkos apsaugos kriterijams pagrindžiančius dokumentus tiekėjas turi pateikti tų statybos darbų sutarties vykdymo metu.</p> <p>Pasiūlymų vertinimo metu: Tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja, kad darbai bus atlikti naudojant statybines medžiagas ir kitus su pastato projektu susijusius produktus (jei taikoma), atitinkančius minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, nurodytus XIII–XVI skyriuose, todėl įrodantys dokumentai šiame etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu turi užtikrinti tinkamą šios sąlygos įgyvendinimo priežiūrą, t. y. sutartyje nustatyti tikrinimo ir kontrolės mechanizmą – įsitikinti, kad tiekėjas naudoja statybines medžiagas ir kitus su pastato projektu susijusius produktus (jei taikoma), atitinkančius minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, nurodytus XIII–XVI skyriuose. Sutartyje galėtų būti nurodyta, pavyzdžiui, „Tiekėjas įsipareigoja darbų vykdymui naudoti statybines medžiagas ir kitus su pastato</p>
--	--	--

		<p>projektu susijusius produktus, atitinkančius techninėje specifikacijoje (projektinėje dokumentacijoje) jiems nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus. Visos statybinės medžiagos ir kiti su pastato projektu susiję produktai iki darbų vykdymo pradžios [ar iki darbų etapo vykdymo pradžios, jeigu darbai atliekami etapais] turi būti suderinti su pirkimo vykdytoju. Tiekėjas pirkimo vykdytojui pateikia numatomų panaudoti statybinių medžiagų ir kitų su pastato projektu susijusių produktų gamintojų parengtus aprašymus ar medžiagų (produktų) eksploatacinių savybių deklaracijas (kur pateikiami techniniai parametrai ir savybės), ar sertifikatų arba atitikties deklaracijų (jei taikoma) kopijas ar kitus dokumentus.“ (žr. XIII–XVI skyrių skiltis „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p>
<p>15.2. tiekėjas atliekamiems statybos darbams taiko aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus pagal standartą LST EN ISO 14001 arba EMAS ar kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, <...>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kiti reikalavimai tiekėjui, ir (arba) • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>Nepriklausomos įstaigos išduoto <u>galiojančio</u> sertifikato, patvirtinančio, kad tiekėjas laikosi reikalaujamos aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų, skaitmeninė kopija.</p> <p>Pirkimo vykdytojas pripažįsta lygiaverčius sertifikatus, išduotus kitose valstybėse narėse įsteigtų nepriklausomų įstaigų. Taip pat priima ir kitus lygiaverčius aplinkosaugos vadybos priemonių įrodymus, jeigu tiekėjas įrodo, kad dėl nuo jo nepriklausančių objektyvių priežasčių jis negali pateikti sertifikatų per nustatytą laiką (pavyzdžiui, tiekėjas pateikia informaciją, kad aplinkos apsaugos vadybos sistema pas tiekėją jau yra įdiegta, atliktas auditas (ir pateikia sertifikavimo įmonės patvirtinimą) ir šiuo metu tik laukia, kol sertifikavimo įmonė išduos sertifikatą).</p> <p><i>Jei pirkimo vykdytojas atlieka supaprastintą pirkimą, papildomai nurodo:</i> Pirkimo vykdytojas priima ir kitus tiekėjo lygiaverčių aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių įrodymus, kurie patvirtintų, kad jo siūlomos aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo</p>

		priemonės atitinka reikalaujamus aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartus (tai gali būti tiekėjo taikomų aplinkos apsaugos vadybos priemonių aprašymas, atitinkantis visus Tvarkos aprašo 10 punkte nustatytus reikalavimus).
--	--	--

Pastabos:

- Dėl 15.1 papunkčio reikalavimo: šio papunkčio reikalavimas yra orientuotas į ateitį ir turinio prasme yra kvalifikuotinas kaip sutarties vykdymo sąlyga, todėl net jei jis nustatomas techninėje specifikacijoje, vadovaujantis Tvarkos aprašo 9¹ punktu, atitiktis (t.y. teikiami įrodantys dokumentai) minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams turi būti vertinama būtent sutarties vykdymo metu. Rekomenduojama susipažinti su Tarnybos parengtu pranešimu: [Aplinkos apsaugos kriterijų nustatymas darbų pirkimuose – VPT priežiūros skyrius informuoja](#)
- Dėl 15.2 papunkčio reikalavimo: atkreiptinas dėmesys, kad tikrinant pateiktus dokumentus, turi būti vertinama ar pateiktas aplinkos apsaugos vadybos sistemos sertifikatas yra tinkamas, t. y., ar pateiktame sertifikate nurodyta sertifikavimo sritis apima perkamus statybos darbus. Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu turi užtikrinti tinkamą šios sąlygos įgyvendinimo priežiūrą, t. y. sutartyje nustatyti tikrinimo ir kontrolės mechanizmą – įsitikinti, kad tiekėjas atliekamiems statybos darbams taiko aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus pagal standartą LST EN ISO 14001 arba EMAS ar kitus lygiaverčius aplinkos apsaugos vadybos standartus.
- Naudinga susipažinti su Tarnybos parengtu pranešimu [Pastatų projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai. Minimalių aplinkos apsaugos kriterijų taikymas.](#)
- Kai perkami statybos darbai, Tvarkos aprašo 6 punkte nustatytas reikalavimas dėl antrinės pakuotės darbuose naudojamoms statybinėms medžiagoms netaikomas. Jis taikomas, kai pirkimo vykdytojas atskirai įsigyja statybines medžiagas (t.y. perka prekes).

XIII SKYRIUS. STATYBINĖS MEDŽIAGOS

16. Mediena ir jos produktai

16.1. ne mažiau kaip 80 proc. statiniuose naudojamos medienos, medienos medžiagų ir gaminių turi būti iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ⁴⁴ ar PEFC ⁴⁵ miškų sertifikavimo sistemas arba lygiavertes sertifikavimo sistemas;	Techninė specifikacija	a) FSC®100 arba PEFC, arba kito darnaus miškų ūkio standarto sertifikatas, arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.
16.2. plokštėse, kuriose yra formaldehido rišamųjų medžiagų, formaldehido emisija į	Techninė specifikacija	a) Gamintojo techniniai dokumentai arba

⁴⁴ <https://fsc.org/en>

⁴⁵ <https://www.pefc.org/>

<p>atmosferą E1 klasės plokštėms turi būti ne didesnė kaip 0,124 mg/m³ oro <...> arba formaldehido koncentracija turi būti ne didesnė kaip 0,1 ppm <...>.</p>		<p>b) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba c) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁴⁶, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁴⁷.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekes (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16.1 papunkčio kriterijus papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už didesnę statiniuose naudojamą medienos, medienos medžiagų ir gaminių iš sertifikuotų miškų, kiekį: nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų „ne mažiau kaip 80 proc. statiniuose naudojamą medienos, medienos medžiagų ir gaminių turi būti iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ar PEFC miškų sertifikavimo sistemas <...>“, papildomi balai galėtų būti suteikiami už didesnę statiniuose 		

⁴⁶ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinį vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁴⁷ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

naudojamos medienos dalį, nei nustatytas privalomas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus (pvz., [X] balų suteikiama jeigu „**ne mažiau kaip 100 proc.** statiniuose naudojamos medienos, medienos medžiagų ir gaminių turi būti iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ar PEFC miškų sertifikavimo sistemas <...>“ ar pan.).

- Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengta informacija [Tvartos miškininkystės sertifikavimas. FSC® IR PEFC sertifikatai.](#)

17. Dažai

<p>17.1. paruoštų naudoti patalpų vidaus ir išorės dažų produkte lakiųjų organinių junginių (LOJ), kurių pradinė virimo temperatūra, esant standartiniam 101,3 kPa slėgiui, yra ne aukštesnė kaip 250 °C, turi būti ne daugiau kaip: <...>;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Ekologinis ženklas European Ecolabel arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų atitiktį nustatytam reikalavimui arba</p> <p>b) LOJ kiekio skaičiavimų duomenis, pagrįstus saugos duomenų lapais, saugos duomenų lapais jeigu jie yra, arba</p> <p>c) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba</p> <p>d) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), kad produktas atitinka nurodytus reikalavimus, arba</p> <p>e) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>17.2. patalpų vidaus ir išorės dažų sudėtyje neturi būti daugiau kaip 0,01 proc. pagal masę pavojingų cheminių medžiagų, <...>.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Ekologinis ženklas European Ecolabel arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, atitiktį nustatytam reikalavimui arba</p> <p>b) saugos duomenų lapas, arba</p> <p>c) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma, arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁴⁸, antrinės pakuotės turi būti laikytinos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus</p>

⁴⁸ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminių naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

<p>perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁴⁹.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktų įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>18. Termoizoliacinės medžiagos</p>		
<p>18.1. produktas neturi išskirti šių cheminių medžiagų: 18.1.1. fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų <...>; 18.1.2. pavojingų cheminių medžiagų, <...></p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus) arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>18.2. produktų, pagamintų medienos pagrindu (pvz., kamštinė medžiaga, celiuliozė), gamyboje naudojama mediena ar jos dalis turi būti iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC⁵⁰ ar PEFC⁵¹ miškų sertifikavimo sistemas arba lygiavertes sertifikavimo sistemas.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) FSC® arba PEFC, arba kito darnaus miškų ūkio standarto sertifikatas, arba b) įrodymai apie medienos kilmę, kai taikoma medienos kilmės atsekimo sistema, apimanti visą gamybos grandinę nuo miško iki produkto (pagal kokybės vadybos sistemą LST EN ISO 9000, aplinkos apsaugos vadybos sistemą LST EN ISO 14001 ar EMAS, ar kitą lygiavertę), arba</p>

⁴⁹ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

⁵⁰ <https://fsc.org/en>

⁵¹ <https://www.pefc.org/>

		<p>c) dokumentai, įrodantys, kad medienos žaliava gauta iš tinkamai išaugintų miškų (miškotvarkos projektas, leidimas kirsti mišką), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁵², antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁵³.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekes (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastaba. Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengta informacija Tvarios miškininkystės sertifikavimas. FSC® IR PEFC sertifikatai.</p>		
<p>19. Gipso plokštės</p>		
<p>19.1. gipso plokščių sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 2 proc. perdirbtų medžiagų;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Ekologinis ženklas Nordic Swan, arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų, kad gipso plokščių sudėtyje yra ne mažiau kaip 2 proc. perdirbtų medžiagų, arba</p> <p>b) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba</p>

⁵² Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinii vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁵³ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

<p>19.2. gipso plokščių gamybai naudojamas popierius turi būti pagamintas iš 100 proc. perdirbto popieriaus plaušų ar ne daugiau kaip 5 proc. pirminės medienos plaušų, gautų iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC⁵⁴ ar PEFC⁵⁵ miškų sertifikavimo sistemas arba lygiavertes sertifikavimo sistemas, kita dalis – iš perdirbto popieriaus plaušų.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p> <p>a) FSC® arba PEFC sertifikatas, arba kito darnaus miškų ūkio standarto sertifikatas, arba</p> <p>b) įrodymai apie medienos kilmę, kai taikoma medienos kilmės atsekimo sistema, apimanti visą gamybos grandinę nuo miško iki produkto (pagal kokybės vadybos sistemą LST EN ISO 9000, aplinkos apsaugos vadybos sistemą LST EN ISO 14001 ar EMAS, ar kitą lygiavertę), arba</p> <p>c) dokumentai, įrodantys, kad medienos žaliava gauta iš tinkamai išaugintų miškų (miškotvarkos projektas, leidimas kirsti mišką), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁵⁶, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁵⁷.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p>

⁵⁴ <https://fsc.org/en>

⁵⁵ <https://www.pefc.org/>

⁵⁶ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinį vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁵⁷ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

		Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.
Pastabos: <ul style="list-style-type: none"> 19.1 papunkčio kriterijus papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už siūlomą aukštesnių parametrų produktą: pirkimo dokumentų techninėje specifikacijoje nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų „gipso plokščių sudėtyje turi būti ne mažiau kaip 2 proc. perdirbtų medžiagų;“, papildomi balai gali būti suteikiami už pirkimo vykdytojo nurodytą tam tikrą gipso plokščių sudėtyje esančią perdirbtų medžiagų dalį, kuri būtų didesnė nei nustatytas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus. Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengta informacija Tvartos miškininkystės sertifikavimas. FSC® IR PEFC sertifikatai. 		
20. Plytelės		
20.1. produkto žaliavoje neturi būti pavojingų cheminių medžiagų ar jų junginių, <...>;	Techninė specifikacija	a) Ekologinis ženklas European Ecolabel, arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų atitiktį nustatytam reikalavimui arba b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba c) saugos duomenų lapas, arba d) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba e) kiti lygiaverčiai įrodymai.
20.2. glazūruotų plytelių prieduose naudojamo švino, kadmio ir stibio (arba jų junginių) turi būti ne daugiau kaip: <...>.	Techninė specifikacija	a) Ekologinis ženklas European Ecolabel arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų atitiktį nustatytam reikalavimui, arba b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos atlikto bandymo protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba c) saugos duomenų lapas, arba d) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba e) kiti lygiaverčiai įrodymai.

<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁵⁸, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁵⁹.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jeigu tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekes (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>21. Langai, stoglangiai ir išorinės įstiklintos durys</p>		
<p>21.1. ne mažiau kaip 80 proc. langų gamybai naudojamos medienos turi būti gauta iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC⁶⁰ ar PEFC⁶¹ miškų sertifikavimo sistemas arba lygiavertes sertifikavimo sistemas;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) FSC®100 arba PEFC sertifikatas, arba kito darnaus miškų ūkio standarto sertifikatas, arba</p> <p>b) įrodymai apie medienos kilmę, kai taikoma medienos kilmės atsekimo sistema, apimanti visą gamybos grandinę nuo miško iki produkto (pagal kokybės vadybos sistemą LST EN ISO 9000, aplinkos apsaugos vadybos sistemą LST EN ISO 14001 ar EMAS, ar kitą lygiavertę), arba</p>

⁵⁸ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁵⁹ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

⁶⁰ <https://fsc.org/en>

⁶¹ <https://www.pefc.org/>

		<p>c) dokumentai, įrodantys, kad medienos žaliava gauta iš tinkamai išaugintų miškų (miškotvarkos projektas, leidimas kirsti mišką), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
21.2. visose plastikinėse detalėse, kurių masė ≥ 50 g, švino ar kadmio junginiai neturi viršyti 100 ppm;	Techninė specifikacija	<p>a) Ekologinis ženklas Nordic Swan arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų atitiktį nustatytiems reikalavimams arba</p> <p>b) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba</p> <p>c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
21.3. visos plastikinės detalės, kurių masė ≥ 50 g, turi būti paženklintos pagal LST EN ISO 11469 ar lygiavertį standartą;		
21.4. produkte neturi būti naudojamas poveikį šiltnamio efektui darantis dujų užpildas, kurio globalinio šiltėjimo potencialas (GWP) > 5 (per 100 metų laikotarpį);		
21.5. produktas, naudojamas normaliomis naudojimo sąlygomis, neturi išskirti pavojingų cheminių medžiagų, <...>.		
Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje ⁶² , antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...> ⁶³ .	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas</p>

⁶² Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁶³ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

		<p>patiekdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> 21.1 papunkčio kriterijus papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už didesnę langų gamybai naudojamoms medienos iš sertifikuotų miškų, kiekį: nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų „ne mažiau kaip 80 proc. langų gamybai naudojamoms medienos turi būti gauta iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ar PEFC miškų sertifikavimo sistemas <...>“, papildomi balai galėtų būti suteikiami už didesnę langų gamybai naudojamoms medienos dalį, nei nustatytas privalomas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus (pvz., [X] balų suteikiama jeigu „ne mažiau kaip 100 proc. langų gamybai naudojamoms medienos turi būti gauta iš miškų, sertifikuotų naudojant FSC ar PEFC miškų sertifikavimo sistemas <...>“ ar pan.). Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos parengta informacija Tvartos miškininkystės sertifikavimas. FSC® IR PEFC sertifikatai. 		
<p>XIV SKYRIUS. PATALPŲ APŠVIETIMAS</p>		
<p>22. Elektros lempos</p>		
<p>22. <...> prekės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 <...> patvirtintą Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą, turi atitikti aukščiausio energinio efektyvumo klasę, (prieinamą Lietuvos rinkoje) <...>. Jeigu minėti reikalavimai prekėms netaikomi, prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>Dėl prekės energinio efektyvumo klasės:</p> <ol style="list-style-type: none"> Siūlomo (-ų) gaminio (-ių) galiojanti energijos vartojimo efektyvumo etiketė, suteikta pagal ES energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemos reglamentą (ES) 2017/1369, arba gaminio informacijos lapas, įrodantis, kad siūlomo gaminio energijos vartojimo efektyvumo klasė yra ne žemesnė nei reikalaujama, arba kiti lygiaverčiai įrodymai. <p>Jeigu prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> a) gamintojo atitikties deklaracija, patvirtinanti, kad prekės atitinka Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nurodytus reikalavimus, arba b) gamintojo techniniai dokumentai, arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Papildomai žr. 3.1 Biuro įranga ir buitinė technika skiltį „Pastabos“. • Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos informaciniu pranešimu apie energijos efektyvumo ženklimą. 		
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁶⁴, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁶⁵.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas patiekdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>23. Patalpų apšvietimo projektavimo paslaugos</p>		
<p>23.1. jeigu patalpų apšvietimo įranga montuojama visame pastate, didžiausią visame pastate vartojamą apšvietimo galią</p>	<p>Techninė specifikacija arba Sutarties vykdymo sąlyga</p>	<p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir 23.1 p. reikalavimo, tokiu atveju papildomi</p>

⁶⁴ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinii vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁶⁵ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

<p>padalijus iš bendro grindų ploto gauta vertė neturi viršyti šių verčių: <...>.</p>		<p>dokumentai ir (ar) kiti įrodymai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu privalo prižiūrėti, kad ši sąlyga būtų įgyvendinta. Projektavimo etape tiekėjas turi pateikti apskaičiavimus – bendra apšvietimo, įskaitant lempas, balastinius įtaisus, daviklius ir valdymo įtaisus, vartojamoji galia, padalinta iš visų pastato patalpų bendro grindų ploto arba kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>23.2. jeigu patalpų apšvietimo įranga montuojama pavienėje zonoje arba tik pastato dalyje, didžiausią toje zonoje vartojamą apšvietimo įrangos galią padalijus iš bendro šios zonos grindų ploto ir 100 apšvietos vienetų (100 liuksų) gauta vertė neturi viršyti šių verčių: <...>.</p>	<p>Techninė specifikacija arba Sutarties vykdymo sąlyga</p>	<p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir 23.2 p. reikalavimo, tokiu atveju papildomi dokumentai ir (ar) kiti įrodymai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu privalo prižiūrėti, kad ši sąlyga būtų įgyvendinta. Projektavimo etape tiekėjas turi pateikti paskaičiavimą – bendra apšvietimo, įskaitant lempas, balansinius įtaisus, daviklius ir valdymo įtaisus, vartojamoji galia padalinta iš visų zonos patalpų bendro grindų ploto⁶⁶ ir vienos šimtosios šios zonos apšvietos dalies (pavyzdžiui, jeigu apšvieta yra 500 liuksų, apšvietimo galia turėtų būti dalinama iš grindų ploto ir iš 5. Apskaičiuojant taikoma standarte LST EN 12464-1 arba lygiaverčiame tarptautiniame standarte rekomenduojama apšvieta, arba išlaikyti patalpų dalyje, kurioje yra sumontuotas apšvietimas, užtikrinamą apšvietą, jeigu ji yra mažesnė. Jeigu LST EN 12464-1 standarte arba lygiaverčiame tarptautiniame standarte nepateikta</p>

⁶⁶ Apskaičiuojant bendrą laiptinės grindų plotą galima įtraukti laiptų popakopių ir horizontaliųjų paviršių plotą.

		zonos tipo rekomendacijų, taikoma patalpų dalyje, kurioje sumontuotas apšvietimas užtikrinama apšvieta) arba kiti lygiaverčiai įrodymai.
23.3. patalpose, kuriose nėra natūralaus apšvietimo, apšvietimo įrangoje privalo būti įdiegti judesio davikliai ar (ir) sumontuotos laiko relės, <...>;	Techninė specifikacija arba Sutarties vykdymo sąlyga	<p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir 23.3 ir 23.4 p. reikalavimų, tokiu atveju papildomi dokumentai ir (ar) kiti įrodymai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu privalo prižiūrėti, kad ši sąlyga būtų įgyvendinta. Projektavimo etape tiekėjas turi pateikti kiekvienoje zonoje montuojamų apšvietimo valdymo įtaisų schemą, pateikti gaminių aprašą arba gamintojo parengtus techninių duomenų lapus, kuriais apibūdinamas šių įtaisų veikimas, arba kitus lygiaverčius įrodymus.</p>
23.4. bendrojo naudojimo patalpose, kuriose yra natūralus apšvietimas, apšvietimo įranga turi būti automatinė, <...>.		
XV SKYRIUS. VANDENS MAIŠYTUVAI IR DUŠAI		
24. Vandens maišytuvai ir dušai		
24.1. vandens maišytuvai ir dušai turi turėti momentinio vandens panaudojimo trukmės ribojimo galimybę, vadovaujantis bent vienu iš šių minimalių aplinkos apsaugos kriterijų:	Techninė specifikacija	<p>a) Ekologinis ženklas European Ecolabel arba the Blue Angel, arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų atitikti nustatytiems reikalavimams arba</p> <p>b) gamintojo techniniai dokumentai, arba</p> <p>c) tiekėjo deklaracija, kurioje apibūdinamas taikytas sprendimas ir atitinkami jo techniniai parametrai (iš anksto nustatyta vandens tekėjimo trukmė, davikliams nustatytas išjungimo atidėjimas baigus naudoti), arba</p> <p>d) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
24.1.1. trukmės kontrolės sistema: <...>;		
24.1.2. davikliais valdoma sistema: <...>.		

<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁶⁷, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamaisiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁶⁸.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
---	--	--

XVI SKYRIUS. VANDENS ŠILDYTUVAI

25. Vandens šildytuvai (<400 kW)

<p>25.1. prekės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 <...> patvirtintą Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą, turi atitikti aukščiausio energinio efektyvumo klasę (prieinamą Lietuvos rinkoje), <...>. Jeigu minėti</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>Dėl prekės energinio efektyvumo klasės:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Siūlomo (-ų) gaminio (-ių) galiojanti energijos vartojimo efektyvumo etiketė, suteikta pagal ES energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo sistemos reglamentą (ES) 2017/1369, arba b) gaminio informacijos lapas, įrodantis, kad siūlomo gaminio energijos vartojimo efektyvumo klasė yra ne žemesnė nei reikalaujama, arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.
---	-------------------------------	---

⁶⁷ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinii vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁶⁸ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo priedo II skyriaus 2 punktą.

reikalavimai prekėms netaikomi, prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus;		Jeigu prekės turi atitikti Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus: <ol style="list-style-type: none"> gamintojo atitikties deklaracija, patvirtinanti, kad prekės atitinka Europos Komisijos reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nurodytus reikalavimus, arba gamintojo techniniai dokumentai, arba kiti lygiaverčiai įrodymai.
Pastabos: <ul style="list-style-type: none"> Papildomai žr. 3.1 Biuro įranga ir buitinė technika skiltį „Pastabos“. Naudinga susipažinti su Aplinkos ministerijos informaciniu pranešimu apie energijos efektyvumo ženklimą. 		
25.2. gaminiui turi būti suteikiama ne trumpesnė kaip 4 metų taisymo arba pakeitimo garantija.	<ul style="list-style-type: none"> Techninė specifikacija arba Sutarties vykdymo sąlyga 	<ol style="list-style-type: none"> Ekologinis ženklas European Ecolabel arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų atitiktį nustatytam reikalavimui arba garantijos sąlygų kopija, kurioje yra nurodytas nustatytas reikalavimas, arba gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba kiti lygiaverčiai įrodymai.
Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje ⁶⁹ , antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės,	<ul style="list-style-type: none"> Techninė specifikacija arba Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami. Sutarties vykdymo etape:

⁶⁹ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

<p>pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁷⁰.</p>		<p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas patiekdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastaba. 25.2 papunkčio kriterijus papildomai galėtų būti nustatomas kaip pasiūlymų vertinimo kriterijus suteikiant papildomus balus už ilgesnę garantiją nei nustatytas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus.</p>		
<p>XVII SKYRIUS. KELIŲ PROJEKTAVIMO PASLAUGOS IR STATYBOS DARBAI, KELIO ELEMENTAI</p>		
<p>26. Kelių projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai</p>		
<p>26.1. tiekėjas atliekamiems statybos darbams taiko aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus pagal standartą LST EN ISO 14001 arba EMAS ar kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, <...>;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kiti reikalavimai tiekėjui ir (arba) • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>Nepriklausomos įstaigos išduoto galiojančio sertifikato, patvirtinančio, kad tiekėjas laikosi reikalaujamos aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų, skaitmeninė kopija.</p> <p>Pirkimo vykdytojas pripažįsta lygiaverčius sertifikatus, išduotus kitose valstybėse narėse įsteigtų nepriklausomų įstaigų. Taip pat priima ir kitus lygiaverčius aplinkosaugos vadybos priemonių įrodymus, jeigu tiekėjas įrodo, kad dėl nuo jo nepriklausančių objektyvių priežasčių jis negali pateikti sertifikatų per nustatytą laiką (pavyzdžiui, tiekėjas pateikia informaciją, kad aplinkos apsaugos vadybos sistema pas tiekėją jau yra įdiegta, atliktas auditas (ir pateikia sertifikavimo įmonės patvirtinimą) ir šiuo metu tik laukia, kol sertifikavimo įmonė išduos sertifikatą).</p> <p>Jei pirkimo vykdytojas atlieka supaprastintą pirkimą, papildomai nurodo: Pirkimo vykdytojas priima ir kitus tiekėjo lygiaverčių aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonių įrodymus, kurie</p>

⁷⁰ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

		patvirtintų, kad jo siūlomos aplinkos apsaugos vadybos užtikrinimo priemonės atitinka reikalaujamus aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartus (tai gali būti tiekėjo taikomų aplinkos apsaugos vadybos priemonių aprašymas, atitinkantis visus Tvarkos aprašo 10 punkte nustatytus reikalavimus).
26.2. kelių naujos statybos, rekonstravimo, kapitalinio remonto projektavimo paslaugoms ir (ar) statybos darbams taikomas bent vienas iš šių minimalių aplinkos apsaugos kriterijų:		
26.2.1. kelio dangos konstrukcijai pasirinktinai panaudoti ne mažiau vieno antrinio arba pakartotinio panaudojimo medžiagą ir (ar) perdirbtą medžiagą, ir (ar) nepavojingą atlieką, ir (ar) šalutinį gamybos produktą, ir (ar) iš atsinaujinančių šaltinių pagamintą medžiagą, <...>;	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>PROJEKTAVIMO PASLAUGOS:</p> <p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jeigu tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir 26.2.1 p. reikalavimą, tokiu atveju papildomi dokumentai ir (ar) kiti įrodymai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu privalo prižiūrėti, kad ši sąlyga būtų įgyvendinta. Projektavimo etape tiekėjas projekte turi numatyti, kad kelio dangos konstrukcijai naudojamos medžiagos ar produktai ir jų minimalūs kiekiai turi atitikti minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, nurodytus 26.2.1 punkte.</p> <p>STATYBOS DARBAI:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Techniniai dokumentai, arba b) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba c) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus) arba d) kiti lygiaverčiai įrodymai.

<p>26.2.2. nustatyti anglies dioksido pėdsaką (CO2) arba poveikio aplinkai rodiklius <...>;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>PROJEKTAVIMO PASLAUGOS:</p> <p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jeigu tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir 26.2.2 p. reikalavimo, tokiu atveju papildomi dokumentai ir (ar) kiti įrodymai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu privalo prižiūrėti, kad ši sąlyga būtų įgyvendinta. Projektavimo etape tiekėjas turi numatyti anglies dioksido pėdsako (CO2) arba poveikio aplinkai rodiklius paskaičiavimų metodus ir siektinas reikšmes.</p> <p>STATYBOS DARBAI:</p> <p>a) Tiekėjo pateikti skaičiavimai pagal LST EN 15643 „Statinių tvarumas. Pastatų ir inžinerinių statinių vertinimo schema“ arba lygiavertį standartą, LST EN 17472 „Statinių tvarumas. Inžinerinių statinių tvarumo vertinimas. Skaičiavimo metodai“ arba lygiavertį standartą arba</p> <p>b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>26.2.3. ne mažiau kaip pusę išlaidų statybos produktams sudaro išlaidos tokiems produktams, kurie turi aplinkosaugines produktų deklaracijas <...>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>PROJEKTAVIMO PASLAUGOS:</p> <p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jeigu tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir 26.2.3 p. reikalavimo, tokiu atveju papildomi dokumentai ir (ar) kiti įrodymai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu privalo prižiūrėti, kad ši sąlyga būtų įgyvendinta. Projektavimo etape tiekėjas turi numatyti,</p>

		<p>kad ne mažiau kaip pusę išlaidų statybos produktams turi sudaryti išlaidos tokiems produktams, kurie turi aplinkosaugines produktų deklaracijas, kaip nustatyta 26.2.3 punkte.</p> <p>STATYBOS DARBAI:</p> <p>a) Aplinkosauginės produktų deklaracijos (EPD) arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>26.3. atsižvelgiant į kelių statybos projektą turi būti numatyti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai kelio elementams, išvardytiems šio skyriaus 27, 28, 29 punktuose („Kelio ženklai, ženklinimas ir triukšmo užtvaros“, „Gatvių apšvietimo įranga“, „Kelių eismo signalai“).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga 	<p>PROJEKTAVIMO PASLAUGOS:</p> <p>Pasiūlymų vertinimo metu: Jeigu tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja, kad projekte bus numatyta, kad statyboje naudojami kelio elementai (jei taikoma), turi atitikti minimalius aplinkos apsaugos kriterijus nurodytus 27, 28, 29 punktuose, tokiu atveju papildomi dokumentai šiame etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo metu: Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu privalo prižiūrėti, kad ši sąlyga būtų įgyvendinta. Projektavimo etape tiekėjas turi numatyti, kad statyboje naudojami kelio elementai (jei taikoma), turi atitikti minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, nurodytus 27, 28, 29 punktuose.</p> <p>STATYBOS DARBAI: Dėl atitiktų įrodančių dokumentų žr. XVII skyriaus 27, 28, 29 punktų skiltis „Rekomendacijos dėl galimų atitiktų įrodančių dokumentų“.</p>
<p>Pastabos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dėl 26.1 papunkčio: atkreiptinas dėmesys, kad tikrinant pateiktus dokumentus, turi būti vertinama ar pateiktas aplinkos apsaugos vadybos sistemos sertifikatas yra tinkamas, t. y. ar pateiktame sertifikate nurodyta sertifikavimo sritis apima perkamus statybos darbus. Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu turi užtikrinti tinkamą šios sąlygos įgyvendinimo priežiūrą, t. y. sutartyje nustatyti tikrinimo 		

ir kontrolės mechanizmą – įsitikinti, kad tiekėjas atliekamiems statybos darbams taiko aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus pagal standartą LST EN ISO 14001 arba EMAS ar kitus lygiaverčius aplinkos apsaugos vadybos standartus.

- **Dėl 26.2 papunkčio:** priimant sprendimus dėl atitikties nustatytiems minimaliems aplinkos apsaugos reikalavimams patikros **vykdant statybos darbų pirkimus**, rekomenduojame susipažinti su Tarnybos priežiūros skyriaus parengtu pranešimu [Aplinkos apsaugos kriterijų nustatymas darbų pirkimuose - VPT priežiūros skyrius informuoja](#), kuriame pateikiama informacija apie pasikartojančius netikslumus darbų pirkimuose bei pastebėjimai dėl darbų pirkimuose nustatomų reikalavimų ir jų atitikties patikros. Pranešime pateikiama praktika aktuali ir dėl kelių statybos darbams naudojamų medžiagų – atitiktį minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams rekomenduojama vertinti sutarties vykdymo metu. Jeigu reikalavimai yra orientuoti į ateitį ir turinio prasme yra kvalifikuotini kaip sutarties vykdymo sąlyga, net jei jie nustatomi techninėje specifikacijoje, atitiktis (t.y. teikiami įrodantys dokumentai) minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams turėtų būti vertinama būtent sutarties vykdymo metu.
- Dėl 26.2.1 papunkčio:
 - Pirkimo vykdytojas, atsižvelgdamas į statinio ir statybos darbų rūšį, esamo statinio konstrukcijas, medžiagas, kitų kelio elementų kiekį ir sudėtį, turi planuoti racionalų ir kuo didesnį šių medžiagų kiekį panaudoti naujo statinio statybai ar atnaujinimui. Jeigu pirkimo vykdytojas šį aplinkos apsaugos kriterijų nustato kaip pasiūlymų vertinimo kriterijų, tokiu atveju papildomo balo reikšmingumas (dydis) turėtų būti siejamas su kuo didesnio kiekio antrinio panaudojimo ir pakartotinio panaudojimo medžiagų, perdirbtų medžiagų, nepavojingų atliekų ir (ar) šalutinių gamybos produktų panaudojimu, užtikrinant reikalaujamą kelio infrastruktūros patvarumą, taip pat turi nurodyti maksimalias reikšmes, kurias viršijus papildomi balai nebus suteikiami.
 - Esant tam tikroms aplinkybėms pakartotinio panaudojimo medžiagų arba antrinio panaudojimo medžiagų taikymas gali sukelti didesnę taršą arba sumažinti naudojimo trukmę, todėl gali būti taikomi mažesni nei lentelėje nurodyti mažiausi medžiagų kiekiai, tačiau tai turi būti pagrįsta skaičiavimais, bandymais, stebėjimais arba būvio ciklo analize <...>.
- Naudinga susipažinti su Tarnybos parengtu pranešimu [Kelių projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai minimalių aplinkos apsaugos kriterijų taikymas](#).

27. Kelio ženklai, ženklinimas ir triukšmo užtvaros

27.1. kelio ženklams naudojami produktai

turi būti sudaryti panaudojant antrinio panaudojimo medžiagas, ir (ar) pakartotinio panaudojimo medžiagas, ir (ar) perdirbtas medžiagas, <...>;

Techninė specifikacija

- Gamintojo techniniai dokumentai arba
- tiekėjo pateiktas šių medžiagų aprašymas (nurodant medžiagų sudėtį ir kiekį), arba
- kiti lygiaverčiai įrodymai.

<p>27.2. keliui ženklinti naudojamų produktų ir gaminių lakieji organiniai junginiai neturi viršyti 150 g/l; stiklo rutuliukuose ir kitose sudėtinėse medžiagose pavojingų elementų (arseno, stibio ir švino) koncentracija negali būti didesnė kaip 200 ppm;</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Ekologinis ženklas European Ecolabel arba kitas I tipo ekologinis ženklas (sertifikatas), kuris įrodytų atitiktį nustatytam reikalavimui arba b) gamintojo techniniai dokumentai, arba c) saugos duomenų lapas, arba d) pripažintos įstaigos arba paskelbtosios (notifikuotos) institucijos bandymų protokolas, tyrimų ataskaita ar pažyma arba e) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>27.3. triukšmo užtvarų sistemai įrengti naudojami produktai, medžiagos ir gaminiai turi būti pagaminti panaudojant antrinio panaudojimo medžiagas ir (ar) pakartotinio panaudojimo medžiagas, ir (ar) perdirbtas medžiagas, <...>.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai arba b) tiekėjo pateiktas šių medžiagų aprašymas (nurodant medžiagų sudėtį ir kiekį), arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁷¹, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁷².</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas patiekdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius</p>

⁷¹ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinii vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁷² Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

		dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.
Pastaba.		
<ul style="list-style-type: none"> • Jeigu perkamos prekės, kurias tiekėjas dar turės pagaminti, tuomet rekomenduojama atitiktį minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams vertinti sutarties vykdymo metu, t.y.: <ul style="list-style-type: none"> - <u>pasiūlymų vertinimo metu</u>, jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja, kad galutinis gaminys atitiks pirkimo vykdytojo pirkimo dokumentuose nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, tuomet papildomi dokumentai šiame etape nėra teikiami; - <u>sutarties vykdymo metu</u> – sutartyje turi būti numatyta, kad sutarties vykdymo metu tiekėjas turi pateikti dokumentus, įrodančius, kad galutinis gaminys atitinka nustatytus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus. Taip pat rekomenduojama sutartyje numatyti, kad pirkimo vykdytojas turi teisę atlikti gaminių patikros bandymus. Jei tokių bandymų rezultatai rodo, kad gaminiai neatitinka minimalių aplinkos apsaugos kriterijų, pirkimo vykdytojas turi spręsti dėl sutartyje numatytų sankcijų taikymo ir/ar sutarties nutraukimo. Papildomai sutartyje gali būti įtrauktos sąlygos, numatančias, kad jei po atliktų bandymų gaminys atitinka minimalius aplinkos apsaugos kriterijus, bandymų išlaidas padengia pirkimo vykdytojas, tačiau jei po bandymų gaminys neatitinka minimalių aplinkos apsaugos kriterijų, šias išlaidas turi padengti tiekėjas. • Jeigu perkamos prekės, kurių nereikia gaminti pagal pirkimo vykdytojo poreikius, tuomet atitiktis minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams turėtų būti vertinama pasiūlymų vertinimo metu. 		
28. Gatvių apšvietimo įranga		
28.1. jeigu perkama LED <...> gatvių apšvietimo įranga, ji turi būti 100 proc. (vienetais) LED;	Techninė specifikacija	a) Gamintojo techniniai dokumentai arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.
28.2. jeigu perkama ne LED gatvių apšvietimo įranga, ji turi būti: 28.2.1. aukšto slėgio natrio lempų, <...>, vardinis šviesinis veiksmingumas turi atitikti: <...>	Techninė specifikacija	a) Gamintojo techniniai dokumentai arba b) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba c) kiti lygiaverčiai įrodymai.

<p>28.2.2. metalų halogenų lempų, <...>, vardinis šviesinis veiksmingumas turi atitikti: <...></p> <p>28.2.3. metalų halogenų lempų, <...>, vardinis šviesinis veiksmingumas turi atitikti: <...></p> <p>28.2.4. mažiausias didelio intensyvumo išlydžio lempų balastinių įtaisų veiksmingumas turi atitikti: <...></p>		
<p>28.2.5. lempų šviesos srauto išlaikymo faktorių <...> ir lempos negendamumo faktorių <...> reikšmės turi atitikti: <...>;</p> <p>28.2.6. didelio intensyvumo išlydžio lempos gyvsidabrio neturi būti daugiau kaip: <...>;</p> <p>28.2.7. mažiausias didelio intensyvumo išlydžio lempų balastinių įtaisų veiksmingumas turi atitikti: <...>.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai arba</p> <p>b) gamintojo ir (ar) tiekėjo deklaracija (pateikiant objektyvius įrodymus), arba</p> <p>c) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁷³, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁷⁴.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape:</p> <p>Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape:</p> <p>Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas</p>

⁷³ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekių vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁷⁴ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo 2 priedo II skyriaus 2 punktą.

		<p>pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių) antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktį įrodančių dokumentų“).</p> <p>Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.</p>
<p>Pastaba. 28.2 papunkčio reikalavimai papildomai galėtų būti nustatomi kaip pasiūlymų vertinimo kriterijai suteikiant papildomus balus už siūlomą aukštesnių parametru produktą: pvz., įsigyjant aukšto slėgio natrio lempas, kurių nominalioji lempos galia $W \leq 45$, nustačius privalomą minimalų aplinkos apsaugos kriterijų (28.2.1 p.), kad „aukšto slėgio natrio lempų, kurių spalvų perteikimo indeksas $R_a < 60$, vardinis šviesinis veiksmingumas turi atitikti:“ Vardinis lempos veiksmingumas, lm/W, skaidriosios lempos: ≥ 62; Vardinis lempos veiksmingumas, lm/W, neskaidriosios lempos: ≥ 60“, papildomi balai gali būti suteikiami už pirkimo vykdytojo nurodytą didesnę vardinį šviesinį veiksmingumą, nei nustatytas privalomas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus.</p>		
<p>29. Kelių eismo signalai</p>		
<p>29. Kelių eismo signalai: kelių eismo signalai ir šviesoforai turi būti 100 proc. (vienetais) LED <...>.</p>	<p>Techninė specifikacija</p>	<p>a) Gamintojo techniniai dokumentai arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.</p>
<p>Jeigu prekės tiekiamos ar perduodamos pirkimo vykdytojui antrinėje pakuotėje⁷⁵, antrinės pakuotės turi būti laikytinos perdirbamosiomis pakuotėmis pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nuostatas ir (ar) turi būti vienalytės (homogeniškos) pakuotės, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos: <...>⁷⁶.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Techninė specifikacija arba • Sutarties vykdymo sąlyga (reikalavimas antrinei pakuotei) 	<p>Pasiūlymų vertinimo etape: Jei tiekėjas teikdamas pasiūlymą įsipareigoja laikytis visų pirkimo sąlygų, įskaitant ir reikalavimo dėl antrinės pakuotės (jeigu ji bus naudojama), tokiu atveju papildomi dokumentai pasiūlymų vertinimo etape nėra teikiami.</p> <p>Sutarties vykdymo etape: Sutarties vykdymo metu, jeigu prekės yra tiekiamos arba perduodamos antrinėje pakuotėje, tokiu atveju tiekėjas pateikdamas prekes pirkimo vykdytojui, turi pateikti prekės (-ių)</p>

⁷⁵ Grupinė, arba antrinė, pakuotė – pakuotė, kurioje vartotojams ar gaminio naudotojams pateikiama tam tikra grupė prekinii vienetų ar kuri naudojama prekių atsargoms papildyti. Grupinę pakuotę galima pašalinti nepažeidus gaminio ([Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo](#) 2 straipsnio 5 dalis).

⁷⁶ Žr. Tvarkos aprašo 6 punktą ir Tvarkos aprašo priedo II skyriaus 2 punktą.

		antrinės (-ių) pakuotės (-čių) tinkamumą perdirbti (perdirbamumą) ir (ar) vienalytiškumą (homogeniškumą) patvirtinančius dokumentus: (Žr. II skyrius. Pakuotės skiltį „Rekomendacijos dėl galimų atitiktų įrodančių dokumentų“). Pirkimo vykdytojas sutarties vykdymo metu patikrina tiekėjo pateiktus įrodymus dėl šio reikalavimo laikymosi.
XVIII SKYRIUS. ELEKTRA		
30. Elektra		
30. Elektra pagaminta iš atsinaujinančių energijos išteklių.	Techninė specifikacija	a) Žaliosios elektros energijos sertifikatas „Žalia lietuviška energija“ arba „Žalia energija“, arba „Green Choice“, arba „Baltic Green Energy“, arba b) kiti lygiaverčiai įrodymai.

Šaltiniai:

- [Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. D1-672 patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 redakcija](#)
- [Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. D1-401 patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 redakcija](#)
- [Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. sausio 16 d. įsakymas Nr. D1-17 Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 „Dėl aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo](#)
- https://circabc.europa.eu/ui/group/44278090-3fae-4515-bcc2-44fd57c1d0d1/library/f69e60f9-9dc6-4345-aa18-b9a4b6dfdbf0?p=1&n=10&sort=modified_DESC
- <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/atliekos/pakuociu-priskyrimas-perdirbamoms-neperdirbamoms-neperdirbamu-pakuociu-apmokestinimas>
- <http://www.vatzum.lt/lt/veiklos-sritys/agrochemija/#patv>
- <http://www.vatzum.lt/lt/veiklos-sritys/agrochemija/trasos-ir-dirvozemio-gerinimo-priemones/>
- <https://www.epa.ie/publications/circular-economy/resources/green-public-procurement.php>

- <https://www.upphandlingsmyndigheten.se/kriterier/>
- <https://www.nabe.gv.at/nabe-kriterien/>
- <https://www.epa.ie/publications/circular-economy/resources/green-public-procurement.php>

Dokumento versijos

Versijos numeris	Data	Pastabos, papildoma informacija
1	2023-12-22	Pradinė dokumento versija.
2	2024-02-01	Informacija atnaujinta atsižvelgiant į nuo 2024-02-01 įsigaliojusius Tvarkos aprašo pasikeitimus. Šis dokumentas.